

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුවේ ප්‍රකාශනය

ඇමරිකා-බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රකෝපකරනයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වමින් රුසියාව, ඇමරිකානු තානාපතිවරුන් නෙරපා හැර ශාන්ත පීටර්ස්බර්ග් උප තානාපති කාර්යාලය වසා දැමයි

In response to US-UK provocations Russia expels US diplomats, closes consulate in St. Petersburg

පැටික් මාටින් විසින්
2018 මාර්තු 30

අමතරව යුක්රේනයේ 13ක්, ජර්මනියේ 4ක්, ජෝර්ජියාවේ එකක් ඇතුළු මුළු ගනන 15 3කි.

රුසියානු ආන්ඩුව 29දා, ශාන්ත පීටර්ස්බර්ග්හි ඇමරිකානු උප තානාපති කාර්යාලය වසාදමා, තානාපති වරප්‍රසාද යටතේ එහි ක්‍රියාත්මකව සිටි ඇමරිකානු ඔත්තු සේවා නිලධාරීන් 60ක් රටින් නෙරපා හැරීම, වෙමින්ටනය හා ලන්ඩනය විසින් අවුලුවන ලද රුසියානු විරෝධී උද්ඝෝෂනයට දැක්වූන සෘජු ප්‍රතිචාරයකි.

රුසියාවට එරෙහි ඇමරිකා-බ්‍රිතාන්‍ය ව්‍යාපාරය පටන් ගත්තේ, කිසිදු පසිඳු කල සාක්ෂියකින් සනාථ නොකල, හිටපු බ්‍රිතාන්‍ය ඔත්තුකාර සර්ගේ ස්ක්‍රිපාල් හා ඔහුගේ දියණිය යුලියාව වසදීම පිලිබදව රුසියානු ආන්ඩුව වගකිව යුතුය යන චෝදනාව එල්ල කිරීමත් සමගය. දෙදෙනා එංගලන්තයේ සැලැස්බර්ග්හි උද්‍යානයක බංකුවක් මත සිහිසුන්ව ඇද වැටී සිටියදී බරපතල තත්වයෙන් රෝහල්ගත කරනු ලැබින.

එම පියවර ගෙන ඇත්තේ, ටුම්ප් ආන්ඩුව වොමින්ටනයේ සියැට්ලි රුසියානු උප තානාපති කාර්යාලය වසා දැමීමටත්, බොහෝ දෙනෙක් වොමින්ටනයේ තානාපති කාර්යාලයෙන් පිටත සේවයේ නියුතුව සිටි රුසියානු නිලධාරීන් 60 දෙනෙකුට රටින් පිටවන ලෙස නියෝග කිරීමෙන් තෙදිනකට පසුවය.

ස්ක්‍රිපාල් වරුන්ට කියනු ලබන ස්නායු වායු ප්‍රභාචයක් එල්ල කිරීමට රුසියාව වගකිව යුතු බව සඳහන් ඒකාබද්ධ ප්‍රකාශයක්, ඇමරිකාව, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රන්සය හා ජර්මනිය විසින් මාර්තු 15 දා නිකුත් කරනු ලැබින. මේ සමග යුරෝපීය සංගමය හා නැටෝව විසින් ද ඒ හා සමාන ප්‍රකාශ නිකුත් කල අතර මාර්තු 26 දා ඇමරිකාව තානාපතින් පිටමං කිරීම නිවේදනය කිරීමත් සමග සිතල යුද්ධයෙන් පසුව ඇතිවූ වඩාත්ම පුළුල් සම්බාධක ක්‍රියාවට නැගුනි.

අනෙකුත් නෙරපා හැරීම් හා වසා දැමීම්වල අර්ථය, ඇමරිකාව තුළ ඉතිරිව ඇත්තේ, වොමින්ටනයේ හා නිව් යෝර්ක් නගරවල රුසියානු තානාපති කාර්යාල දෙකකුත් රුසියාව තුළ මොස්කව් හා විලැඩ්වොස්ටොක් නගරවල ඇමරිකානු තානාපති කාර්යාල දෙකකුත් පමණක් බවයි.

යුරෝපී ප්‍රකාශය ඒ තුළ ඇති සැලකිය යුතු මතභේද වසං කරන ලදී. ශ්‍රීසිය, හංගේරියාව හා සයිප්‍රසය එම ව්‍යායාමයට විරුද්ධ වූ අතර බෙල්ජියම්, බල්ගේරියාව, අයර්ලන්තය, ලක්සම්බර්ග්, මෝල්ටාව, ඔස්ට්‍රියාව, පෘතුගාලය, ස්ලොවේකියාව හා ස්ලෝවේනියාව ඇතුළු රටවල් 9ක්, තානාපතින් නෙරපීමේ ක්‍රියාවලියට එක්වීම ප්‍රතික්ෂේප කලහ.

ඇමරිකානු තානාපති ජොන් හන්ට්ස්මන් රුසියානු විදේශ අමාත්‍යාංශයට කැඳවා නියෝජ්‍ය විදේශ ඇමති සර්ගේ රියාබ්කොව් ඔහුගෙන් විමසා ඇත්තේ, මේ මාසයේ මුල බ්‍රිතාන්‍යය හා ඇමරිකාව විසින් දියත් කරන ලද රුසියානු විරෝධී උද්ඝෝෂනය තව දුරටත් උත්සන්න කරමින්, ඇමරිකාව තුළ ඇති රුසියානු රාජ්‍යයේ දේපොල අත්පත් කර ගැනීමට එරට රජය දරන උත්සාහය ගැන සිය අදහස් පැහැදිලි කරන ලෙසය.

ප්‍රධාන යුරෝපීය බලවතුන් අතර ද මතභේද මතු විය. විශේෂයෙන්ම සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍ර පක්ෂයේ හා වාම පක්ෂයේ ප්‍රමුඛ නායකයෝ, ස්ක්‍රිපාල්වරුන්ට වසදීම සඳහා රුසියාව වගකිවයුතු යයි කිසිදු සාක්ෂියකින් තොරව, මොස්කෝවට එරෙහිව ක්‍රියාකිරීම ප්‍රතික්ෂේප කලහ.

විදේශ අමාත්‍යාංශයට අනුව රියාබ්කොව් හන්ට්ස්මන්ට පවසා ඇත්තේ, එවන් පියවරක් ගෝලීය ස්ථාවරත්වයට බරපතල ප්‍රතිවිපාක' ගෙන එනු ඇති බවයි. "අපගේ රටට විරුද්ධව මඩ ගැසීමේ ව්‍යාපාරයක් දීර්ඝත් කරන ඇමරිකානු බලධාරීන්, තමන්ගේ සිහි එලවාගෙන ද්විපාර්ශවික සම්බන්ධකම් විනාශ කරන ඉවබව නැති කටයුතු වලින් වැලකිය යුතු බව පැවසිය යුතුව ඇත."

එස්පීඩ්ගේ නියෝජ්‍ය නායක රල්ෆ් ස්ටීන්හර්, සුඩෙගෙන්සේ සේතුං පුවත් පතට පැවසුවේ, "අපට බෙහෙවින් හානිකර" වන පරිදි අර්බුදය දිග්ගැස්සීම ගැන තමන් බිය පලකරන බවයි. සාක්ෂි නොමැතිකම ගැන සඳහන් කරමින් ඔහු පැවසුවේ, "පෙනීයන දේ හා විශ්වාසනීයත්වයෙන් තොර කරනු චෝදනා නැඟීමට තරම් ප්‍රමානවත් නොවන" බවයි.

රුසියානු විදේශ ඇමති සර්ගේ ලැව්රොව් පැවසුවේ, තම ආන්ඩුව රුසියානු තානාපතින්ට රටින් පිටවන ලෙස නියෝග කල ආන්ඩු 27ක නියෝජිතයින් පිටමං කරන බවයි. සැම රටක්ම නෙරපනු ලැබූ සංඛ්‍යාවට සමාන ගනනක් "එකට එක කිරීමක්" ලෙස තමන් ද නෙරපා හරින බවයි. දැනටමත් නෙරපා හැර ඇති ඇමරිකාවේ 60ක් හා බ්‍රිතාන්‍යයේ 230

රුසියාවට එරෙහි චෝදනා සනාථ කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, ලන්ඩනයේ හා වොමින්ටනයේ ව්‍යායාමය සැලසුම්ගත හා දැනුවත් ප්‍රකෝපකරනයක් බව පැහැදිලිවම සලකනු කරයි. බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුව, චෝදනා එල්ල වන විස වායුවේ සාම්පලයක් හෝ රසායනික අවි තහනම් කිරීමේ කාර්යාලයට ඉදිරිපත් කලේ නැත. බ්‍රිතාන්‍යය ද එවන්

සිද්ධි නිරීක්ෂනය කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇති පාර්ශවයක් වන අතර, එය එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතනයකි.

එම ආයතනයේ තාක්ෂණික ශිල්පීන් මේ සහිත තුළ සිය පරීක්ෂන කටයුතු සඳහා සැලසිමරියට පැමිණෙන අතර, ප්‍රතිපල අපේක්ෂා මාසයේදී නිකුත් කිරීමට නියමිතය. රුසියානු විදේශ ඇමති ලැව් රොව් නැවත නැවතත් කියා සිටියේ, එම ආයතනය එලඹෙන සඳුදා වනවිටවත් රුසියා ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රශ්නය හා බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුවේ ප්‍රකාශ ගැන සාකච්ඡා කල යුතුය යන්න තම ආන්ඩුවේ අදහස බව ය.

ලැව් රොව් බ්‍රිතාන්‍ය අගමැති තෙරේසා මේ විවේචනය කරමින් පැවසුවේ ඇගේ ආන්ඩුව, "සියලුම රුසියානු විරෝධී මාවත ගන්නා ලෙස බලකරන" බවයි. "රුසියා ස්ක්‍රිපාල් ප්‍රශ්නය කඩතුවාට කරගෙන අපට එරෙහිව, එක්සත් ජනපදයේ හා බ්‍රිතාන්‍යයේ දරනු බලපෑම හමුවේ ගෙන ඇති, පරම වශයෙන්ම පිලිගත නොහැකි පියවරයන්ට" ප්‍රතිචාර දක්වනවා හැරෙන්නට රුසියානු ආන්ඩුවට වෙනත් විකල්පයක් නැති කර තිබේ.

රසායනික අවි විශේෂඥයින් ගනනාවක්ම බ්‍රිතාන්‍යයේ නිල වාර්තාව ප්‍රශ්නයට බඳුන් කර ඇත. ස්ක්‍රිපාල් වරුන්ට එරෙහිව පාවිච්චි කරන ලදැයි පවසන "නොවිවොක්" ස්නායු වායුව පිලිබඳව දන්නා තොරතුරු වලට ඒවා නොගැලපෙන බවක් ඔවුහු කියා සිටිති.

ලන්ඩනයෙන් ලැබෙන අලුත්ම තොරතුරු, ප්‍රශ්නය පැහැදිලි කිරීමට උපකාරී නොවේ. බ්‍රිතාන්‍යයේ තුස්ත විරෝධී පොලිසියේ ප්‍රධානී ඩින් හේඩන් පැවසුවේ, ස්ක්‍රිපාල්වරු විස ප්‍රහාරයට ලක්ව ඇත්තේ ඔවුන්ගේ නිවසෙහි ඉදිරිපස දොරටුව අසලදී බවයි. රුසියානු ආරක්ෂක නිලධාරියෙක් වන ජෙනරාල් ඇලෙක්සැන්ඩර් මිකයිලොව් පෙන්වා දුන්නේ, දොරකඩදී ස්නායු විස වායු ප්‍රහාරය එල්ලවන නම් ස්ක්‍රිපාල්වරු ඒ මොහොතේම මිය යා යුතුව තිබුන බවයි.

ඒ වෙනුවට පියා හා දියනිය දිවා ආහාරය සඳහා පිටතට ගොස්, ආහාරය නිම වීමෙන් පසුව උද්‍යානයේ බංකුවක වාඩිවී ඇත. ඔවුන් ඇඳ වැටී ඇත්තේ එහිදීය. තව ද බ්‍රිතාන්‍ය ආන්ඩුව 29දා පැවසුවේ යුලියා ස්ක්‍රිපාල් දැන් බරපතල තත්වයෙන් මිදී සුව අතට හැරෙමින් සිටින බවයි. ඒ ප්‍රතිපලය පෙන්වුම් කරන්නේ, නොවිවොක් වැනි මරණීය විස ප්‍රහාරයක් එල්ලවී නැති බවයි.

2004දී ද්විත්ව ඒජන්තයෙකු ලෙස හෙලිදරව් වීමෙන් පසුව සර්ගේ ස්ක්‍රිපාල් ඝාතනය නොකර සිරගත කරනු ලැබීමෙන් පසුව නිදහස ලැබූ ඔහුගේ මරනය සිදුකිරීමට තරම් රුසියානු ආන්ඩුවට, අවශ්‍යතාවක් තිබුන බව විශ්වාස කටයුතු ලෙස පැවසිය නොහේ. ඔහු ඔත්තුකරුවන් හුවමාරුවක කොටසක් වශයෙන් 2010දී නිදහස ලැබීය. පසුව ඔහුට හා රුසියානු පුරවැසියෙකු වූ ඔහුගේ දියනියට රුසියාවෙන් පිටවීමට අවසර ලැබුණි.

අභිප්‍රේරනයේ ආස්ථානයකින් ගත් කල, ස්ක්‍රිපාල් සිද්ධිය වාසි සහගත වූනේ, රුසියාව සමග ගැටුම් උග්‍ර කිරීම සඳහා හැකි සෑම කඩතුවාවක්ම යොදාගැනීමට උත්සාහ කරන බ්‍රිතාන්‍ය හා ඇමරිකානු මිලිටරි ඔත්තු සේවාවන්ට පමණි.

ඇමරිකාවේ පිටුබලය ලත් යුක්රේනයේ දක්ෂිණාංශික කුමන්ත්‍රනය, රුසියාවේ පිටුබලය ලබන ඔෂර් අල් අසාද් තන්ත්‍රය පෙරලා දැමීමට ඇමරිකාව උත්සාහ දරන සිරියානු සිවිල් යුද්ධය හා වඩාත් පොදුවේ, නැගෙනහිර යුරෝපයේ හා බෝල්ටික් රටවල නැටෝ මිලිටරි මෙහෙයුම් මුල්කරගෙන ඇතිවි තිබෙන තියුනු ආතතීන්, රුසියාව සමග යුද්ධය සුදානම් කිරීමේ අරමුණ පැහැදිලි කරයි.

වොෂින්ටනයට හා ලන්ඩනයට විශේෂිතවම යුරෝපීය සංගමය සමග විදෙස් පිලිවෙත් සම්බන්ධයෙන් මතුවෙමින් ඇති මතභේද ගැන කනස්සල්ලක් ඇත. ඒවාට රුසියාවේ හා මැද පෙරදිග කලාපය තුළ තමන්ගේම ආසක්තයන් ඇත. ඒවා ඇමරිකානු අවශ්‍යතා සමග නොපැහෙයි. පෙන්ටගනය ජූලි මාසයේ එලඹෙන නැටෝ සමුලුවේදී, "30-30-30" යයි කියනු ලබන එකඟතාවක් ඇතිකර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ. එම යෝජනාව යටතේ, රුසියාව සමග ගැටුමක් අවස්ථාවේදී යෙදවීමට, හමුදා සේනාංක 30ක්, යුද නැව් 30ක්, හා ප්‍රහාරක ගුවන් යානා බල ඇති 30ක් සුදානම් කල යුතුය.

රුසියාවට එරෙහි ප්‍රකෝපකරනයන්හි බලගතු දේශීය උත්සාහයන්ද ඇත. රුසියාව සමග හදිසි යුද තත්වයක් වර්ධනය කිරීමෙන්, අභ්‍යන්තර දේශපාලන විපක්ෂයට පහර දීම සඳහා කඩතුවාවක් සපයයි. ඇමරිකාවේ මෙන්ම බ්‍රිතාන්‍යයේ ද එකසේය. දෙරට තුළම කුමන හෝ සැලකිය යුතු සමාජ අරගලයකට දැන් "රුසියාවේ උසිගැන්වීම්" යන හංවඩුව ගැසිය හැකිය. නැතිනම්, රුසියාව විසින් අන්තර්ජාලය ඔස්සේ පතුරුවා හරිනු ලබන "ව්‍යාජ ප්‍රවෘත්ති" වල ප්‍රතිපලයක් ලෙස දැක්වීමේ අවස්ථාව ලබා ගත හැකිය.

නව වසරේ උදාවත් සමග සමාජ නොසංසුන්තාවේ පොදු නැඟීමක් ලෙස දෙරටේම හා යුරෝපයේ අනෙකුත් රටවලත්, කම්කරු පන්ති අරගලවල ඉහල යාමක් ඇතිව තිබේ. ප්‍රධාන ධනපති රටවල පාලක පන්තියේ ප්‍රතිචාරය වී ඇත්තේ, අන්තර්ජාල වාරනය ද ඇතුළු මර්දනය හා ආඥාදායක ක්‍රමෝපායන් යොදාගැනීමයි. කම්කරු පන්තියේ සමාජ හා දේශපාලන ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව, මර්දනකාරී පියවර ගැනීම යුක්තිසහගත කිරීම පිණිස රට තුළ යුද උත්මාදය වැපිරවීම, රුසියාව යක්ෂාවේෂ ගැන්වීමේ ප්‍රධාන අරමුණයි.

ඇමරිකානු ව්‍යාපාරික මාධ්‍යය තුළ රුසියානු විරෝධී උද්ඝෝෂනය තීව්‍ර කිරීමේ ව්‍යායාමය අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් ඇත. එන්බීසී නිවිස් ජාලය 29දා රාත්‍රියේ වාර්තාවක් පල කළේය. බාරවූ රුසියානුවෙකු හා හිටපු ද්විත්ව ඒජන්තයෙකු මත පමණක් පදනම් වෙමින් කල සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් මගින් කියා සිටියේ, ප්‍රචිත් තන්ත්‍රය, පුද්ගලයින් අටදෙනෙකුගෙන් යුත්, "අතුගා දැමිය යුත්තන්ගේ ලැයිස්තුවක්" පිලියෙලකොට තිබෙන බවය.

කියනු ලබන ලැයිස්තුවට එම පුද්ගලයා ද ස්ක්‍රිපාල් හා රුසියාවේ තම ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් එකතුකරගත් ටුම්ප් විරෝධී තොරතුරු ගොනුවක්, එෆ්බීඅයි, ඩිමොක්‍රටික් පක්ෂය හා සෙනේට් සහිත ජෝන් මැකේන් වෙත සැපයූ, හිටපු බ්‍රිතාන්‍ය ඔත්තුකරුවෙකු වූ ක්‍රිස්ටෝපර් ස්ටීල් ද සිටී.